

Brüssel, 9. oktoober 2018
(OR. en)

12948/18

ENV 650
AGRI 456
FORETS 43
PI 142
PECHE 390
RECH 420
ONU 86
CADREFIN 250

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	9. oktoober 2018
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	12808/18
Teema:	Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon • Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 14. istungjärgu (COP14) ettevalmistamine • Cartagena bioohutuse protokolli osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi üheksanda istungjärgu (COP-MOP9) ettevalmistamine • Geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolli osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi kolmanda istungjärgu (COP-MOP3) ettevalmistamine (Sharm El-Sheikh, Egiptus, 17.–29. november 2018) = Nõukogu järeldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas 9. oktoobril 2018 toimunud nõukogu 3640. istungil vastu võetud nõukogu järeldused bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eelnimetatud kohtumiste teemal.

Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon

**Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 14. istungjärgu (COP14)
ettevalmistamine**

**Cartagena bioohutuse protokollis osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise mitmekesisuse
konventsiooni osaliste konverentsi üheksanda istungjärgu (COP-MOP9) ettevalmistamine**

**Geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu
jaotamise Nagoya protokollis osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise mitmekesisuse
konventsiooni osaliste konverentsi kolmanda istungjärgu (COP-MOP3) ettevalmistamine**

(Sharm El-Sheikh, Egiptus, 17.–29. november 2018)

- Nõukogu järeldused

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. TUNNISTAB, et bioloogilise mitmekesisuse strateegilise kava 2011–2020 teatavate osade ja Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide täitmine on olnud edukas; kuna aga paljude eesmärkide poole püüdlemine on olnud enamjaolt ebapiisav, KUTSUB ÜLES suurendama jõupingutusi Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide täielikuks saavutamiseks;
2. ON SÜGAVALT MURES, et inimkonnale eluliselt vajalikud loodusvarad ja ökosüsteemi teenused on suures ohus ning et valdav osa bioloogilise mitmekesisuse vähenemise surveteguritest on jätkuvas kasvutrendis, ohustades seeläbi enamiku ülemaailmsete, piirkondlike ja riigi tasandi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide, aga ka kestliku arengu eesmärkide saavutamist; bioloogilise mitmekesisuse peamised survetegurid on elupaikade hävimine ja muutumine, mulla degradeerumine, kliimamuutused, invasiivsed võõrliigid, maa- ja merereostus, sealhulgas plasti ja kemikaalide näol, ning bioloogilise mitmekesisuse jätkusuutmatu kasutamine; RÕHUTAB, et neist enamus ohustab ka inimeste tervist;
3. PALUB komisjonil ja ELi liikmesriikidel TUNGIVALT tõhustada kahel järgmisel aastal meetmeid ja pingutada maksimaalselt selle nimel, et võidelda bioloogilise mitmekesisuse hävimise põhitegurite vastu ning viia täiel määral ellu riiklikud bioloogilise mitmekesisuse strateegiad ja tegevuskavad ja ELi 2020. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegia ning saavutada Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärgid;

2020. aasta järgne ülemaailmne bioloogilise mitmekesisuse raamistik

4. KUTSUB ÜLES võtma vastu bioloogilise mitmekesisuse strateegilise kava 2011–2020 ambitsioonika järeelmeetme, milles esitatakse kõikehõlmav bioloogilise mitmekesisuse raamistik kogu ÜRO süsteemis ning kõigi sidusrühmade jaoks, pidades silmas bioloogilise mitmekesisuse tulevikuvisioni aastaks 2050; nimetatud raamistik peaks tõhustama bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollide, samuti bioloogilise mitmekesisusega seotud muude mitmepoolsete keskkonnalepingute ja vastavate kestliku arengu eesmärkide rakendamist; raamistikus tuleks seada bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste valdkonnad poliitiliselt tähtsale kohale; see peaks sisaldama ambitsioonikaid, realistlikke ja võimalikult hästi mõõdetavaid ja ajaliselt piiritletud eesmärke, mis tõhustavad ja arendavad edasi praeguseid Aichi eesmärke, innustades tegevusele ja võimaldades jälgida tõhusalt edusamme;
5. RÕHUTAB, et konventsiooniosaliste konverentsi 14. istungjärgul (COP14) vastu võetav 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku ettevalmistamise protsess peaks olema kõikehõlmav, kaasav ja osalusel põhinev ning sooteadlik; see peaks hõlmama protsessi, mille raames võtavad osalised COP15 ajal või kui nad on valmis, enne seda kas individuaalselt või kollektiivselt vabatahtlikke kohustusi täita bioloogilise mitmekesisuse eesmärgid; nimetatud kohustused integreeritakse üldisesse rakendus- ja järelevalveprotsessi ning nendega kaasneb avatud ja läbipaistev läbivaatamisprotsess; JULGUSTAB arutlema edasi selle üle, mil viisil töötada välja ELi tasandi ühised kohustused, mis aitavad viia ellu ELi bioloogilise mitmekesisuse alaseid ühiseid poliitikasuundi;
6. RÕHUTAB, et valitsusvälised osalejad võivad mängida märkimisväärset rolli 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku tõhusamas elluviimises; JULGUSTAB kõiki asjaomaseid osalejaid ja sidusrühmi, sealhulgas põlisrahvaid ja kohalikke kogukondi, aga ka erasektorit võtma vabatahtlikke kohustusi; osaliste, sidusrühmade ja muude osalejate vabatahtlike kohustuste tulemusel võib sündida selline ülemaailmne bioloogilise mitmekesisuse tegevuskava, mille alla saaks koondada olemasolevad ja võimalikud uued koalitsioonid ja partnerlused;

7. KUTSUB ÜLES esitama õigeaegselt riikide kuuendaid aruandeid, et tagada uue raamistiku tuginemine bioloogilise mitmekesisuse strateegilise kava 2011–2020 elluviimisel saadud kogemustele; lisaks tuleks võtta 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku ettevalmistamise protsessis arvesse asjaomaseid hindamisi, näitajaid, saadud kogemusi ning muudel piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel võetud meetmeid;
8. POOLDAB, et 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistikuga peab selle raamistiku osana kaasnema perioodiline, avatud ja läbipaistev läbivaatamisprotsess, ning NÕUSTUB vajadusega arendada konventsiooni raames edasi mitmemõõtmelist läbivaatamist hõlmavat lähenemist, mille üks element on vabatahtlik vastastikune hindamine;
9. RÕHUTAB, et 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku väljaarendamist on oluline toetada sihtotstarbelise ja laialdase teabevahetustegevusega kõigil tasanditel, mille puhul võetakse aluseks praegused teabevahetusstrateegiad ning mille eesmärk on tegevust hoogustada, tõsta üldsuse ja poliitilist teadlikkust, koguda sisendeid ja tõhustada järgnevat elluviimist; TÕSTAB ESILE vajadust kutsuda 2020. aastal riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil kokku kõrgetasemeline bioloogilise mitmekesisuse teemaline tippkohtumine, eesmärgiga suurendada bioloogilise mitmekesisuse valdkonna poliitilist nähtavust ja näidata selle üliolulist panust kestliku arengu tegevuskavasse 2030; RÕHUTAB lisaks sellele teadusuuringute tähtsust konventsiooni raames tehtava töö vundamendina;

Süvalaiendamine

10. RÕHUTAB, et bioloogilise mitmekesisuse reaalne süvalaiendamine valdkondadesse ja nende vahel on otsustava tähtsusega konventsiooni ja Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide rakendamiseks, kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks ja Pariisi kokkuleppe rakendamisele kaasaaitamiseks; KINNITAB TAAS, et riiklikud bioloogilise mitmekesisuse strateegiad ja tegevuskavad on peamised vahendid konventsiooni rakendamiseks ja bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamiseks kõikidesse asjaomastesse valdkondadesse ja nende vahel; RÕHUTAB samuti, et bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kasutamist ja haldamist ning tootmis- ja tarbimistavasid on vaja kiiresti pöördeliselt muuta, sealhulgas on vaja muuta käitumist ja otsustusprotsessi kõikidel tasanditel; TUNNISTAB samuti õigusaktide, integreeritud keskkonna- ja arengustrateegiate ning hea juhtimistava rolli bioloogilise mitmekesisusega seotud kaalutluste integreerimisel kõigisse asjakohastes valdkondadesse, et peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja säilitada ökosüsteemi teenuste pakkumine;
11. TEAB, et eriti Aichi eesmärgi 3 saavutamine, st bioloogilist mitmekesisust kahjustavate stiimulite järkjärguline kaotamine 2020. aastaks ning positiivsete stiimulite väljatöötamine bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks ja säästvaks kasutamiseks kõigis asjakohastes poliitikavaldkondades, on tihedalt seotud bioloogilise mitmekesisuse reaalse süvalaiendamisega;
12. KUTSUB ÜLES võtma bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni alusel vastu pikaajalise strateegilise lähenemisviisi süvalaiendamise suhtes ning integreerima süvalaiendamise täielikult 2020. aasta järgsesse ülemaailmsesse bioloogilise mitmekesisuse raamistikku; KUTSUB lisaks ÜLES võtma COP14-l vastu otsuse, milles käsitletakse prioriteete seoses bioloogilise mitmekesisuse reaalse süvalaiendamisega energeetika ja mäenduse, infrastruktuuri, tootmise ja töötleva tööstuse ning tervishoiu valdkonda ning mis täiendaks COP13 otsust süvalaiendamise kohta põllumajanduse, metsanduse, kalanduse ja turismi valdkonda;
13. bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamise kontekstis KUTSUB samuti ÜLES ühitama toormaterjali vastutustundliku ja säästva hankimise ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisega päritoluriikides ning RÕHUTAB, et asjaomaseid valdkondi on vaja vastutustundlikult ja säästvalt hallata ringmajandusele ülemineku toetamisel;

14. RÕHUTAB, kui oluline roll võib olla innovatiivsetel võimalustel, näiteks looduspõhistel lahendustel ehk agroökoloogial bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamise elluviimisel ning samal ajal ka muude keskkonnanäesmärkide saavutamisel;
15. TERVITAB Egiptuse Araabia Vabariigi valitsuse algatust korraldada COP14 raames kõrgetasemeline kohtumine, et arutada bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamist energeetika ja mäenduse, infrastruktuuri, tootmise ja töötleva tööstuse ning tervishoiu valdkonda, samuti tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide kontekstis; TERVITAB prognoositavate keskkonna-, sotsiaalsete ja majanduslike suundumuste kontekstis bioloogilist mitmekesisust käsitleva kõrgetasemelise deklaratsiooni ettevalmistamist ning suuremat pühendumist ja jõulisemaid protsesse konventsiooni ja selle protokollide rakendamiseks ning jõupingutuste kahekordistamist Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamiseks;
16. TOETAB ülemaailmse tegevuskava väljatöötamist, millega süvalaiendada bioloogiline mitmekesisus ja tervisega seotud aspektid bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste asjakohastesse poliitikatesse, strateegiatesse, programmidesse ja aruannetesse koostöös asjakohaste organisatsioonidega, näiteks WHO ja muude sidusrühmadega;

Ressursside kasutuselevõtmine ja rahastamismehhanism

17. RÕHUTAB, et ressursside kasutuselevõtmine peab olema 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku lahutamatu osa ning tuginema ressursside kasutuselevõtu 2008. aasta strateegia rakendamisel saadud kogemustele, mis hõlmab kõikidest allikatest, sealhulgas riigisisestest ressurssidest ja erasektorist pärit (finants-, inim-, tehniliste ja institutsiooniliste) ressursside kasutuselevõtmist ning kättesaadavate ressursside tõhusat ja sihipärast kasutamist; RÕHUTAB sellega seoses kaasnevat kasu, mida annavad projektid, mille raames käsitletakse ühiselt bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise ja muid keskkonnaküsimusi, sealhulgas kliimamuutusi, kõrbestumist või metsade hävitamist;
18. TERVITAB Ülemaailmse Keskkonnafondi meetmete rahastamise sihtfondi vahendite seitsmenda täiendamise edukat lõpuleviimist ning seda, et sihtfondi vahendite seitsmendaks täiendamiseks antud bioloogilise mitmekesisusega seotud kavandamisjuhistes on arvesse võetud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni suuniseid;

Suutlikkuse suurendamine

19. RÕHUTAB, et suutlikkuse suurendamine peab olema 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku lahutamatu osa ning täielikus kooskõlas ja ühtne asjaomase 2020. aasta järgse raamistiku jaoks ette nähtud üldise protsessiga; TERVITAB 2020. aasta järgseks ajaks suutlikkuse suurendamise pikaajalise strateegilise raamistiku koostamist ning RÕHUTAB vajadust tugeva teadmisaasi järele, millele tugineda prioriteetide seadmisel ja rakendamismehhanismide loomisel;

Sünergiad

20. TOONITAB, et endiselt on oluline koostöö bioloogilise mitmekesisusega seotud mitmepoolsete keskkonnakokkulepete, Rio konventsioonide, ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) ja muude ÜRO organite ning protsesside vahel, ning KUTSUB sellega seoses ÜLES rakendama kiiresti tegevuskava, millega suurendada sünergiaid, sidusust ja tõhusat koostööd bioloogilise mitmekesisusega seotud mitmepoolsete keskkonnakokkulepete raames, et suurendada nimetatud vahendite panust 2020. aasta järgsesse ülemaailmsesse bioloogilise mitmekesisuse raamistikku ja tegevuskava 2030 rakendamisse;

Kliimamuutused

21. RÕHUTAB tugevaid seoseid poliitikate ja protsesside vahel, mis on suunatud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Pariisi kokkuleppe, ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni (UNCCD) ning Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku eesmärkide saavutamisele; RÕHUTAB, et ökosüsteemi taastamine, kaitsmine ja ökosüsteemipõhised lähenemisviisid kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele võivad märkimisväärselt ja kulutõhusalt toetada riikide jõupingutusi hoida ülemaailmse keskmise temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega, samuti püüdeid piirata temperatuuritõusu 1,5 kraadini üle tööstusrevolutsioonieelse taseme, toetades samal ajal bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamist; KUTSUB ÜLES tõhustama koostööd ja sünergiaid asjakohaste vahendite ja protsesside vahel, sealhulgas kasutades ära asjakohaseid valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) ja valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) aruandeid; MÄRGIB kõikide ökosüsteemide terviklikkuse tagamise ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise tähtsust meetmete võtmisel kliimamuutustega tegelemiseks;

22. RÕHUTAB vajadust luua sünergiaid ja teha koostööd bioloogilise mitmekesisuse, mulla degradeerumise ja kõrbestumise ning kliimamuutustega seotud protsesside vahel; ning TOETAB selliste vabatahtlike suuniste vastuvõtmist, mis käsitlevad kliimamuutustega kohanemise ning katastroofiohu vähendamise suhtes võetavate ökosüsteemipõhiste lähenemisviiside väljatöötamist ja rakendamist;

Kaitsealad ja muud tõhusad piirkonnapõhised kaitsemeetmed

23. Tervitab edusamme, mida on tehtud kaitsealade kehtestamisel, haldamisel ja juhtimise parandamisel, mis on bioloogilise mitmekesisuse kaitse võtmestrategia; Tervitab samuti muude tõhusate piirkonnapõhiste kaitsemeetmete määratlust ja kriteeriume ning Tunnistab, et muud tõhusad piirkonnapõhised kaitsemeetmed on täiendav lähenemisviis, millega saab parandada kaitsealavõrgustike ühenduvust ja sidusust ning aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse sävalaiendamisele asjakohastesse valdkondadesse ning Aichi eesmärkide 5, 7, 11 ja 15 saavutamisele; Rõhutab, et igasugused muud tõhusad piirkonnapõhised kaitsemeetmed peaksid kaitsealadega seotud eesmärke toetama ja mitte kahjustama; Rõhutab, et oluline on integreerida kaitsealad ja muud tõhusad piirkonnapõhised kaitsemeetmed ruumilise planeerimise protsessidesse; Tunnistab, kui olulised on saadud kogemused ning tegevused, mis on läbi viidud asjakohastel rahvusvahelistel ja piirkondlikel foorumitel, nagu UNESCO programm „Inimene ja biosfäär“ ja selle biosfääride kaitsealade ülemaailmne võrgustik;

Merede ja rannikualade bioloogiline mitmekesisus

24. Tuletab meelde, et ÜRO Peaassamblee resolutsioonis 72/73 kinnitatakse, et ÜRO mereõiguse konventsiooniga kehtestatakse õigusraamistik, millele peab vastama kogu ookeanidel ja meredel toimuv tegevus;

25. Tervitab edusamme, mida on tehtud merede ja rannikualade kaitsealade loomisel teadus- ja tehnikateabe põhjal, sealhulgas ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade (EBSA) protsessi raames saadud teabele tuginedes; TOETAB Musta mere, Kaspia mere ja Läänemere ökoloogiliselt või bioloogiliselt olulisi alasid käsitleva kahe seminari koondaruannete lisamist EBSA registrisse ning TOETAB ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade kirjelduste muutmise ja uute alade kirjeldamise võimaluste väljatöötamist; töö, mida tehakse edaspidi bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames seoses ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste aladega, tuleks täielikult võtta arvesse ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade kirjeldamise mitmepoolset protsessi ning nende alade ulatuse teaduslikku ja tehnilist laadi;
26. Kinnitab taas põhimõtet, et uute ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade kirjeldamisel ja olemasolevate kirjelduste muutmisel tuleb täielikult austada rannikuriikide suveräänsust, suveräänseid õigusi ja jurisdiktsiooni;
27. Kutsub konventsiooniosalisi tungivalt üles jätkama oma püüdeid kaitsta külma vee alade bioloogilist mitmekesisust, hoida ära ja leevendada mereprügi, sealhulgas mikroplasti mõju ning käsitleda süvamere maardlate kaevandamise võimalikku mõju mere bioloogilisele mitmekesisusele; julgustab samuti võtma edasisi meetmeid, millega vältida, minimeerida ja leevendada inimtekkelise veealuse müra mõju merede ja rannikualade bioloogilisele mitmekesisusele ning merede ruumilisele planeerimisele, tuginedes bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni peasekretärit saadud koondatud ja sünteesitud teabele;
28. Kutsub konventsiooniosalisi ja muid valitsusi üles kasutama ära teavet, mis on koostatud bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamise kohta kalanduse valdkonda, kohaldades ökosüsteemipõhist lähenemisviisi kalavarude majandamisele, ning Tervitab bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste panust ja osalemist ÜRO mereprügi ja mikroplaste käsitlevas ajutises avatud ekspertiisrühmas;

Sünteetiline bioloogia

29. RÕHUTAB vajadust pidada prioriteetseks sünteetilise bioloogia vallas toimuvate uute, sealhulgas genoomi muutmise võimalike arengute kindlakstegemist, et toetada tulevikuseire protsessi, ning KORDAB TAAS vajadust kohaldada koordineeritud, sihikindlat ja mittedubleerivat lähenemisviisi küsimuste suhtes, mis on seotud sünteetilise bioloogiaga, võttes aluseks konventsiooni ja selle protokollid;
30. KINNITAB TAAS, et sünteetilise bioloogia organismide, komponentide ja toodete ning eriti inseneeritud geenide geeniulekandeid sisaldavate organismidega tegelemisel tuleks kohaldada ettevaatusprintsipi, nagu on kirjeldatud konventsiooni preambulis; TUNNISTAB sellega seoses, et sellistel organismidel võib olla kahjulik mõju bioloogilisele mitmekesisusele;

Digitaalsed järjestuse andmed

31. RÕHUTAB valmisolekut jätkata teiste konventsiooniosalistega arutelusid digitaalsete järjestuse andmete üle; TUNNISTAB, et mõiste „digitaalsed järjestuse andmed“ ei ole mõistena määratletud, vaid töötermin, ning KUTSUB kõiki konventsiooniosalisi ÜLES süvendama arusaamist sellest küsimusest ja seonduvatest aspektidest (näiteks andmebaaside või jälgitavussüsteemide puhul olemasolevad tavad ja tervisega seotud aspektid) ning laiendama arusaamist digitaalsete järjestuse andmete kasutamise võimalikust mõjust konventsiooni kõigile kolmele eesmärgile;

Invasiivsed võõrliigid

32. TUNNEB MURET, et Aichi eesmärgi 9 saavutamisel on tehtud vähe edusamme, RÕHUTAB jätkuvat vajadust pidada prioriteetseks invasiivsete võõrliikide alast tegevust; TERVITAB vabatahtlikke lisasuuniseid selle kohta, kuidas vältida invasiivsete võõrliikide tahtmatut sissetoomist, mida seostatakse elusorganismidega kauplemisega;

33. Tervitab ettepanekut luua internetifoorum ja finantsressursside olemasolu korral ajutine tehniline eksperdirühm, mis hõlmaksid valdkondi, mida ei käsitleta valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) tulevases temaatilises hinnangus invasiivsete võõrliikide ja nende kontrolli all hoidmise kohta, eriti tasuvusanalüüsi ja e-kaubandust;

Tolmeldajad

34. TUNNEB SÜGAVAT MURET metsikute tolmeldajate arvukuse vähenemise pärast, kuna need on esmatähtsad bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, looduslike maismaaökosüsteemide toimimise ja peamiste ökosüsteemiteenuste, nagu toiduainetööstus, pakkumise seisukohast;
35. KUTSUB sellepärast ÜLES võtma tõhusaid meetmeid tolmeldajate arvukuse vähenemise vastu võitlemiseks ning Tervitab sellega seoses komisjoni hiljuti vastu võetud teatist tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse kohta ja selle algatuse eesmärgi; algatuses kutsutakse üles kohaldama integreeritud lähenemisviisi ning kasutama tõhusamalt olemasolevaid vahendeid ja poliitikaid; Tervitab samuti kolme prioriteeti tolmeldajate arvukuse vähenemise käsitlemiseks ELis ning panust ülemaailmsetesse kaitsemeetmetesse, näiteks tegevuskava 2018–2030, millega rakendatakse rahvusvahelist algatust tolmeldajate kaitseks ja kestlikuks kasutamiseks kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooniga;
36. Tervitab bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 13. istungjärgul (COP13) asutatud tolmeldajatega tegelevat vabatahtlike koalitsiooni ning JULGUSTAB teisi bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisi koalitsiooniga ühinema ja võtma meetmeid tolmeldajate kaitseks;
37. KUTSUB ELi ja selle liikmesriike ÜLES rakendama kiiresti asjakohaseid meetmeid ja võtma arvesse tolmeldajate vajadusi, samuti rakendama ELi vastavates 2020. aasta järgsetes poliitikaraamistikes meetmeid, millega võidelda nende arvukuse vähenemise põhjuste vastu, milleks on muu hulgas elupaikade kadumine ja tolmeldajatele kahjulike pestitsiidide kasutamine; Rõhutab, et oluline on käsitleda lünki teadmistes ning hankida ja levitada teadmisi tolmeldajate kohta võrdsemalt; Rõhutab samuti, et oluline on tolmeldajate pikaajaline jälgimine, et hinnata nende seisundit ja asjakohaseid suundumusi;

II peatükk. Cartagena bioohutuse protokoll

38. RÕHUTAB, kui oluline on, et kõik osalised protokollile tulemuslikult rakendaksid ning et jätkataks 2011.–2020. aasta strateegilise kava rakendamist ning jätkataks ja tõhustataks tööd sünergia, sidususe ja tõhusa koostöö edendamiseks ühetaoliselt kõikidel tasanditel, ning INNUSTAB osalisi lisama bioohutuse oma riiklikesse bioloogilise mitmekesisuse strateegiatesse ja tegevuskavadesse ning/või asjaomastesse valdkondlikesse ja valdkonnaülestesse poliitikatesse, kavadesse ja programmidesse ning kutsub ka teisi valitsusi seda tegema;
39. TERVITAB bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames tehtud jõupingutusi töötada välja 2020. aasta järgne bioloogilise mitmekesisuse raamistik ning RÕHUTAB vajadust kaasata sellesse protsessi Cartagena protokoll;
40. RÕHUTAB, kui oluline on töötada välja Cartagena bioohutuse protokollile strateegilise kava 2011–2020 järelemeetmed, mis on seotud 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistikuga ja täiendavad seda,¹ et tagada protokollile tulemuslik rakendamine 2020. aasta järgsel perioodil;
41. MÄRGIB MURELIKULT ÄRA kolmandate riiklike aruannete esitamise väiksema määra ning SOOVITAB Cartagena protokollile osalistel, kes ei ole veel oma riiklikku aruannet esitanud, TUNGIVALT esitada see niipea kui võimalik;
42. TERVITAB protokollile neljanda hindamise ja läbivaatamisena strateegilise kava 2011–2020 lõpliku hindamise ühitamist ning selleks kavandatud protsessi; RÕHUTAB, kui oluline on kaasata sellesse protsessi vastavuskomitee ja suutlikkuse suurendamise kontaktrühm;

¹ Järelemeetmed peaksid toetama 2020. aasta järgse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku rakendamist ja esitama Cartagena protokollile rakendamise konkreetseid meetmeid ja prioriteedid;

43. MÄRGIB bioohutuse teabevõrgustiku väljapaistvat rolli protokollide rakendamisel ja KORDAB TAAS, et on tähtis, et kõik osalised registreeriks kogu nõutava teabe, et hõlbustada juurdepääsu bioohutust käsitlevale teabele ning tõhustada kogemuste vahetamist, ning RÕHUTAB bioohutuse teabevõrgustiku mitteametliku nõuandekomitee töö tähtsust bioohutuse teabevõrgustiku tegevuse jätkuva parandamise tagamisel;
44. KORDAB, et geneetiliselt muundatud elusorganisme käsitlevate otsuste tegemisel on äärmiselt oluline keskkonnohtude hindamine, ning TERVITAB riskihindamise ja riskijuhtimisega tegelevate avatud internetifoorumite istungitevahelist tegevust ning teadusliku, tehnilise ja tehnoloogilise konsultatsiooni allorgani arutelusid;
45. TERVITAB sotsiaal-majanduslikke kaalutlusi käsitleva ajutise tehnilise eksperdirühma tööd istungitevahelisel ajal;
46. KORDAB vajadust jätkata suutlikkuse suurendamise meetmete kohaldamist Cartagena protokollide rakendamiseks;
47. TERVITAB vastutust ja kahju hüvitamist käsitleva Nagoya–Kuala Lumpur lisaprotokollide jõustumist ja TOONITAB selle tulemusliku rakendamise tähtsust;
48. TERVITAB lisaprotokollide ratifitseerimist ja KUTSUB kõiki Cartagena protokollide osalisi, kes ei ole veel lisaprotokollide ratifitseerinud või sellega ühinenud, tegema seda võimalikult kiiresti;
49. KUTSUB ÜLES astuma COP-MOP9 raames vajalikke samme ja tegema otsuseid Cartagena protokollide raamistiku edasiseks tugevdamiseks ja rakendamiseks järgmiste meetmete abil:
 - a) nendel osalistel, kes pole veel oma kolmandat riiklikku aruannet või täielikku aruannet esitanud, palutakse tungivalt aruanne niipea kui võimalik esitada;

- b) otsustatakse luua struktureeritud protsess geneetiliselt muundatud elusorganismide riskihindamisega seotud konkreetsete küsimuste määratlemiseks ja prioriseerimiseks, et COP-MOP neid kaaluks, eesmärgiga töötada välja täiendavaid suuniseid riskihindamise kohta nendes küsimustes; laiendatakse avatud internetifoorumit ja luuakse konkreetsete volitustega ajutine tehniline eksperdirühm riskihindamise käsitlemiseks;
- c) võetakse teadmiseks sotsiaal-majanduslikke kaalutlusi käsitleva ajutise tehnilise eksperdirühma tulemused ja kaalutakse edasisi asjakohaseid samme Cartagena bioohutuse protokolli strateegilise kava (2011–2020) sotsiaal-majanduslikke kaalutlusi käsitleva tegevuseesmärgi 1.7 saavutamise suunas, laiendades ajutise tehnilise eksperdirühma volitusi, et täiendada seni väljatöötatud suuniseid;
- d) kaalutakse asjakohaste järelmeetmete võtmist seoses teabega, mis on kogutud geneetiliselt muundatud elusorganismide juhusliku üle piiri viimise, erakorraliste meetmete ja geneetiliselt muundatud elusorganismide avastamise ja tuvastamise, samuti geneetiliselt muundatud elusorganismide transiidi ja suletud keskkonnas kasutamise valdkonnas;
- e) võetakse vastu otsus Cartagena bioohutuse protokolli strateegilise kava 2011–2020 konkreetsete järelmeetmete kohta, mis on seotud 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistikuga ja täiendavad seda²;
- f) võetakse vastu otsused, et edendada vastutust ja kahju hüvitamist käsitleva Nagoya–Kuala Lumpur lisaprotokolli tulemuslikku rakendamist;

III peatükk. Ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll

50. KUTSUB neid bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisi, kes seda veel pole teinud, ÜLES Nagoya protokolli ratifitseerima või sellega ühinema ning PALUB TUNGIVALT, et need ELi liikmesriigid, kes seda veel teinud ei ole, kiirendaksid oma jõupingutusi niipea kui võimalik;

² Järelmeetmed peaksid toetama 2020. aasta järgse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku rakendamist ja esitama Cartagena protokolli rakendamise konkreetsete meetmed ja prioriteedid;

51. ESITAB kõikidele protokolliosalistele ÜLESKUTSE tõhustada oma jõupingutusi Nagoya protokoll rakendamiseks, luues asjakohased riiklikud institutsioonilised struktuurid ning võttes vastu ja rakendades seadusandlikke, halduslikke ja poliitilisi meetmeid, sealhulgas vastavusmeetmeid ning, kui see on asjakohane, läbipaistvaid juurdepääsunõudeid, tuletades samas meelde, et selliste õigus- ja regulatiivraamistike ja haldusmenetluste loomiseks, mis võimaldavad Nagoya protokoll sätete kohaselt juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ja tulude jaotamisele, on võimalik saada toetust Ülemaailmsest Keskkonnafondist;
52. TOONITAB, et ressurssidele juurdepääsu ja tulu õiglase jaotamise teabevõrgustiku täielik kasutamine on Nagoya protokoll tulemusliku rakendamise jaoks väga oluline, ning PALUB sellest tulenevalt TUNGIVALT, et kõik osalised avaldaksid teabevõrgustiku kohta Nagoya protokollis nõutud teabe ja ajakohastaksid seda, ning JULGUSTAB osalisi ja protokolliga mitteühinenud riike avaldama teabevõrgustikus kogu ressurssidele juurdepääsu ja tulu õiglast jaotamist käsitleva teabe, sealhulgas parimad tavad ja kogemused, mis on vajalik Nagoya protokoll tööhusaks rakendamiseks;
53. TOONITAB vajadust luua tingimused sellise uurimistegevuse edendamiseks ja soodustamiseks, millega aidatakse kaasa bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärkide saavutamisele, ning RÕHUTAB, et protokolliosalised kaaluksid geneetilistele ressurssidele mitteärielistel eesmärkidel juurdepääsu lihtsustatud meetmeid ning kaaluksid geneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise tähtsust ning nende erilist rolli toiduga kindlustatuse jaoks ning võtaksid ressurssidele juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevaid õigusakte või regulatiivseid nõudeid välja töötades ja rakendades nõuetekohaselt arvesse hädaolukordi, mis ohustavad või kahjustavad inimeste, loomade või taimede tervist;
54. ON VALMIS aitama veelgi kaasa olulisele rahvusvahelisele tööle protokoll rakendamiseks vajalike meetmete vallas, näiteks ressurssidele juurdepääsu ja tulu õiglase jaotamise teabevõrgustiku edasiseks täiustamiseks, suutlikkuse suurendamiseks ja teadlikkuse parandamiseks, ning soovib seda teha;

55. TERVITAB täidesaatva allorgani (SBI 2) soovitus, eelkõige seoses Nagoya protokoll
tulemuslikkuse hindamise ja läbivaatamisega ning rahvusvahelise juurdepääsu ja tulu
jaotamise erikokkulepetega, ning KINNITAB VEEL KORD tahet arutada täiendavalt Nagoya
protokoll artikliga 10 seotud küsimusi, võttes arvesse, et protokoll rakendamiseks on vaja
rohkem praktilisi kogemusi.

=====